

Консультація «Я МАЮ ПРАВО!» довіреності із-за кордону

В нотаріальній практиці трапляються випадки, коли за вчиненням нотаріальної дії звертається представник за довіреністю, посвідченою за кордоном **нотаріусом іншої держави, або консульськими установами України** (ст. 38 Закону України «Про нотаріат»).

Стає питання, які мають бути дії нотаріуса при наданні йому для вчинення нотаріальної дії іноземної довіреності.

Відповідно до п. 7 гл. 4 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України посвідчені нотаріусами довіреності, а також передоручення за ними, припинення їх дії підлягають обов'язковій реєстрації в Єдиному реєстрі довіреностей у порядку, встановленому Положенням про Єдиний реєстр довіреностей, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 28.12.2006 року №111/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.12.2006 р. за №1378/13252. Враховуючи те, що Порядок регулює процедуру вчинення нотаріальних дій нотаріусів України, його положення не стосується іноземних органів та посадових осіб.

Таким чином, довіреності, посвідчені нотаріусами за кордоном, не підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі довіреностей. Згідно зі статтею 100 Закону України «Про нотаріат» такі довіреності приймаються нотаріусами України за умови їх легалізації органами Міністерства закордонних справ України, без легалізації вони приймаються тоді, коли це передбачено законодавством України, міжнародними договорами, в яких бере участь Україна.

Виникає питання як перевіряти дійсність іноземних довіреностей. Відповідно до абз.3 п. 4 гл. 4 розділу I Порядку дійсність довіреності перевіряється за Єдиним реєстром довіреностей, **за винятком** довіреностей, які посвідчено або видано за кордоном компетентними органами іноземних держав, за умови їх легалізації уповноваженими органами.

Таким чином, перевірка дійсності довіреності здійснюється:

- лише в установленому порядку (за даними Єдиного реєстру довіреностей);
- лише у випадках, коли довіреність підлягає внесенню у Єдиний реєстр довіреностей.

Встає питання чи можливо посвідчити довіреність в порядку передоручення з іноземної довіреності. Відтак, законодавство не містить будь-яких заборон стосовно вчинення певних нотаріальних дій на підстав і довіреностей, посвідчених за кордоном. Тому передоручення є можливим з дотриманням відповідних вимог. Враховуючи, що відомостей про основну довіреність в Єдиному реєстрі не може бути, реєстрація передоручення в цьому випадку здійснюється нотаріусом як реєстрація основної довіреності із зазначенням в графі «додаткові відомості», що це передоручення.

Принципово відрізняється робота з **довіреностями, посвідченими консульськими установами**. Їх посвідчення відбувається за правилами, встановленими законодавством України, вони не потребують консульської легалізації чи проставлення апостилю та викладаються українською мовою. З

іншого боку відповідно до гл.2 п. 2.2 Положення про Єдиний реєстр довіреностей такі довіреності підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі довіреностей **за заявою довірителя**. Така заява надається Реєстратору безпосередньо довірителем. У разі неможливості подання заяви на реєстрацію довіреності безпосередньо довірителем підпис довірителя на такій заяві повинен бути засвідчений підписом та печаткою особи, яка посвідчила довіреність.

Таким чином, коли за вчиненням нотаріальної дії звертається представник з довіреністю, посвідченою консульською установою України, нотаріус перевіряє дійсність такої довіреності за даними Єдиного реєстру довіреностей, якщо вона вже там зареєстрована. Якщо довіреність в Єдиний реєстр не внесена, нотаріус спочатку її реєструє на підставі відповідної заяви довірителя, справжність підпису на якій засвідчено консульською установою. Після реєстрації нотаріус формує Витяг про перевірку дійсності довіреності і вчиняє нотаріальну дію.

Враховуючи викладене, реєстрація довіреності, **виданої в порядку передоручення з довіреності**, посвідченої консульською установою, провадиться в Єдиному реєстрі довіреностей у звичайному порядку.

Державний нотаріус
В.Ю.Чернієнко